

Kalbin teslimiyeti

“Mesnevî-i Nuriye’de mârifetullahın şahitlerinin ve burhanlarının beyan edildiği Zühre’nin Onuncu Nota’sını izah eder misiniz?”

Cenâb-ı Hakk’ın mevcudiyeti, mahiyeti ve varlığı hiç şüphesiz kâinat veya kâinatta var olan hiçbir şeyin cinsinden ve mahiyetinden değildir. O’nun Mukaddes Zatı tektir, benzersizdir, yegânedir. İsimleri ve sıfatları daima kemal haldedir; her türlü noksanlıklardan, eksikliklerden ve kusurlardan berîdir, münezzehtir, muallâdır, yücedir. Varlığının mahiyeti Kendine mahsustur, hiçbir mahiyete benzemez, hiçbir şey O’na denk değildir.

Biz, eserleriyle ve kavrayabildiğimiz isim ve sıfatlarıyla Cenâb-ı Hakk’ı tanımaya çalışırız. Ama O bizim için yine meçhuldür. O meçhul bir mevcuttur.¹ O’nu gerçekten kavradığımızı iddia edemeyiz. Bu bizim beşerî gücümüzün kaldıracacağı bir yük değildir. Nitekim Kur’ân, “Gözler O’nu idrak edemez. O gözleri görür. O Latîf’tir, Habîr’dir.”² buyurmaktadır.

Üstad Bedüzzaman Hazretleri, Onuncu Nota’da Cenâb-ı Hakk’ın mârifet nûruna yetişmenin, bakmanın ve âyet ve şâhitlerin aynalarında cilvelerini izlemenin altın prensiplerini verir. Buna göre insan gaflet veren sebeplerden mümkün mertebe sıyrılmalı, uzak durmalı, kalbini Allah’ın feyzine açmalı ve bu vaziyetini muhafaza etmelidir. Başka bir ifâdeyle, mümkün mertebe hem öğrenmeye, hem de öğrendiğini yaşamaya gayret etmelidir. Yoksa insan, üstünden geçen, kalbine gelen ve aklına görünen her bir marifet nurunu, tereddüt ve tenkitle karşılaşması halinde kaçırabileceği gibi; ışıklanan ve yaklaşan her bir nuru yakalamak için elini uzatması halinde yine bu nurları kaçıracaktır. Çünkü marifet nurlarını sahiplenmek mümkün değildir. Onlar Cenâb-ı Hakk’a aittirler.

Üstad Saîd Nursî Hazretlerine göre, mârifetullahın şahitleri ve burhanları üç çeşittir:

1- Bir kısmı su gibidir. Görünebilir ve hissedilebilir. Bu kısmı idrak etmek için hayallerden ve evhamlardan sıyrılarak, bütünüyle ve bütün hulûs-u kalple O’na yönelmek gerektir. Bu kısım parmaklarla yakalanmaz, tutulmaz, tenkit edilmez. Tenkit parmakları uzatılsa, su gibi akar ve kaybolur. Çünkü o hayat kaynağı marifet nurları, parmakları mekân olarak benimsemez. Onların mekânı evhamlardan safi,

şüphelerden ve tereddütlerden uzak ve günah kirlerinden arınmış kalptir.

2- Marifet nurlarından ikinci kısmı hava gibidir. Hissedilebilir; fakat görünmez ve tutulmaz. Bu rahmet nesimine karşı insan yüzüyle, ağzıyla ve ruhuyla teveccüh etmeli, kendini ona mukabil tutmalıdır. Ruhuyla teneffüs etmeli, tenkit elini uzatmamalıdır. Tereddüt eliyle bakması veya tenkit ile el atması halinde, bu kısım rahmet nesimi buna razı olmaz, yürür, gider. Eli mesken olarak kabul etmez.

3- Üçüncü kısım ise nur gibidir. Görünür, fakat hissedilmez ve tutulmaz. Bu kısım rahmet nesîmine karşı insan kalbinin gözüyle ve rûhunun nazarıyla kendini ona mukâbil tutmalı, gözünü ona tevcih etmeli ve onun kendi kendine gelmesini beklemelidir. Çünkü Nur el ile tutulmaz, parmaklarla avlanmaz. Nur ancak basîret nuru ile avlanabilir. Eğer hırs dolu ve maddeden ibâret olan eli uzatsan ve maddî mîzanlarla tartmaya kalksan, sönmese de gizlenir. Çünkü Nur maddede hapse râzı olmadığı gibi, kayda da girmez. Kesif olan maddeyi kendine mâlik ve seyyid kabul etmez.³

Hiç şüphesiz bu hususlar, mücerret ve soyut meselelerdir. Şu kadar söylenebilir ki, meselâ, Peygamber Efendimiz'in (asm) "İmanınızı 'Lâ ilâhe illallah' ile tazeleyiniz." Emri mûcibince çok sık tekrarlamamız gereken kelime-i tevhidde veya çok tekrarlarla okunan Kur'ân âyetlerinde veya zikirlerde, ya da günün beş vaktinde aynı zikir ve tekbirlerle tekrar tekrar kılınan namazlarda, namazları müteâkip otuz üçer adet çekilen tesbih, tekbir ve tehlillerde, yüksek feyzi bulunan metinlerde, Cevşenü'l-Kebîr'de ve Risâle-i Nûr metinlerinde böyle mânevî mârifet nurlarını akıl, kalp, rûh, sır, nefis ve sâir lâtîfe ve hislerle; kimi zaman bunların biriyle veya bir kısmıyla, kimi zaman da hepsiyle duymak ve hissetmek mümkündür. Burada ehemmiyetle altı çizilen husus: Allah'a yönelirken ve Allah'ı bilmeye çalışırken kalp tam teslim olmalı; şüphe, tereddüt ve tenkit gibi bir takım fevrî ve yersiz endişeler taşınamamalıdır.

Dipnotlar:

1- Mesnevî-i Nûriye, s. 111

2- En'am Sûresi, 6/103

3- Mesnevî-i Nûriye, s. 141, 142